

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Економіка та тарифна політика в умовах законодавчих змін

Директор Департаменту економіки систем
життєзабезпечення Мінрегіону

Хоцянівська Н.В.

13 вересня 2018 р.

Тарифна політика в умовах децентралізації

Децентралізація

Передача у 2017 році частини повноважень з ліцензування та встановлення тарифів від НКРЕКП до ОМС

Передано до ОМС:		Регулюються на місцевому рівні, всього:
ТКЕ	207 під-в із 254 (або 81%)	1129 під-в
ВКГ	88 під-в із 144 (або 61%)	1838 під-в
ОМС переглянуто тарифи 58 під-м (66%)		

Ризики та наслідки:

Перекладання відповідальності за наслідки регулювання діяльності підприємств на ОМС

Для прикладу, КП “Васильківтепломережа”. Збитки станом на 01.12.2017 - 49,8 млн. грн (2010 рік - 3,5 млн.грн). Тарифи не переглядалися НКРЕКП, а коригувалися лише окремі складові (фактичні обсяги послуг зменшилися на 50 % у порівнянні з тими, що закладені до тарифів). Після передачі повноважень до ОМС тарифи підвищено майже на 20%.

Відсутність ефективної системи контролю за тарифами, які встановлюються ОМС, відсутність контролю у сфері ЖКГ, відсутність ефективного механізму захисту прав споживачів житлово-комунальних послуг

Відсутній орган контролю у сфері ЖКП (раніше - ДЖКІ) (в частині перевірок якості послуг, дотримання виконавцями правил, порядків, стандартів, здійснення перерахунків тощо).

Відсутність кадрового потенціалу в ОМС щодо розрахунків тарифів, перевірки їх економічної обґрунтованості

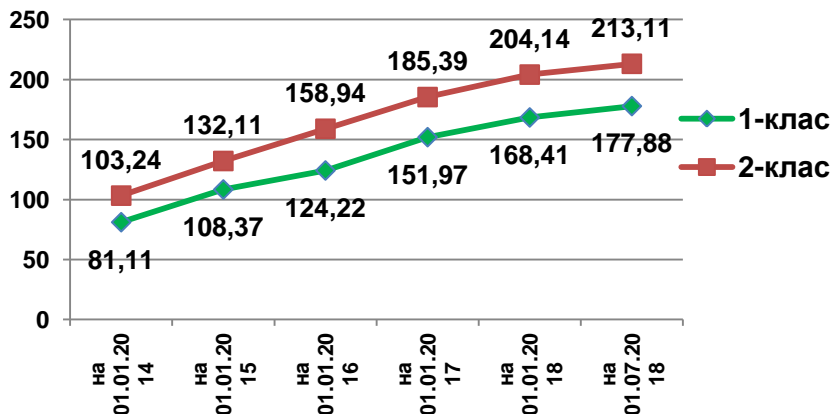
Як наслідок:
збільшення звернень до органів влади,
зростання недовіри до місцевих органів влади,
зростання соціального невдоволення споживачів

Перегляд тарифів ОМС для підприємств, що перейшли на місцевий рівень регулювання має здійснюватись відповідно до вимог Порядків, затверджених постановою КМУ від 01.06.2011 №869; має бути повний перегляд, а не коригування складових!

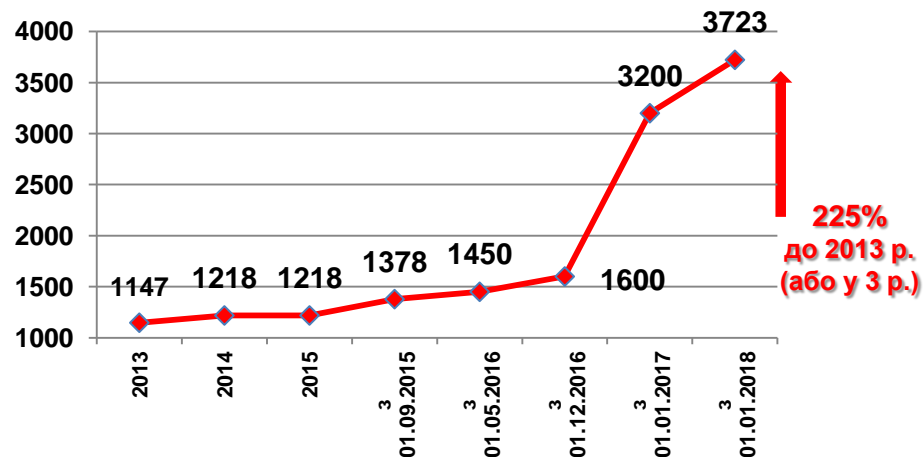
ДИНАМІКА ЗРОСТАННЯ ТАРИФІВ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ, МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ, ІНДЕКСУ СПОЖИВЧИХ ЦІН ТА СЕРЕДНЬОЗВАЖЕНОГО ТАРИФУ НА ПОСЛУГИ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ по Україні

Тарифи на електроенергію для підприємств ВКГ, коп. за 1 кВт/год. (без ПДВ)

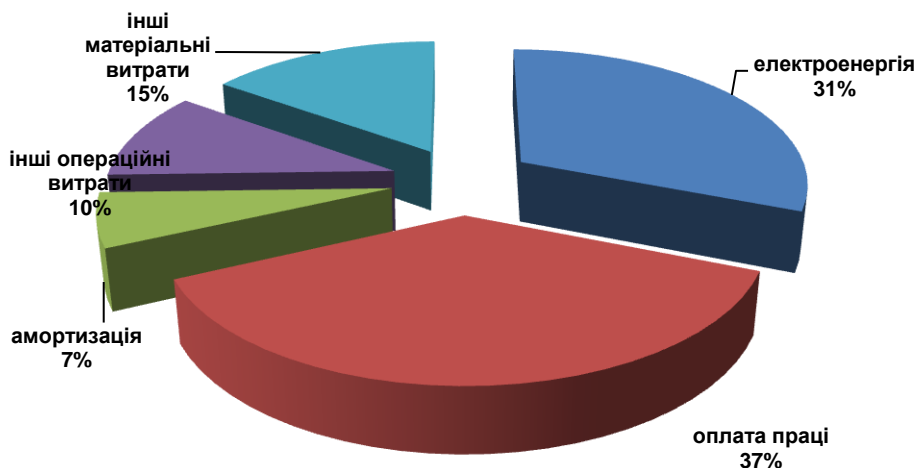
106%
до 2014 р.
(або у 2 р.)

Мінімальна заробітна плата по Україні, грн.

225%
до 2013 р.
(або у 3 р.)

Структура середньої собівартості водопостачання та водовідведення за 2017 рік

Індекси споживчих цін, (до попереднього року, %)

2013	2014	2015	2016	2017
99,7	112,1	148,7	113,9	114,4

+14,7%

Середньозважений тариф (з ПДВ) на послуги водопостачання та водовідведення, грн./м³

2013	2014	2015	2016	2017	на 01.07.2018
5,35	9,42	11,53	11,53	14,56	16,10

+201% (або у 3 рази)

Аналіз розрахунків теплопостачальних організацій за спожитий природний газ на **01.09.2018**

Рівень розрахунків за газ у 2017 році станом на 01.09.2017:

- загальний (відносно споживання у 2017 році) - **129,3%**;
- з урахуванням віднесення платежів в оплату боргів попередніх періодів – **66,2%**.

Борг підприємств ТКЕ перед НАК «Нафтогаз» в розрізі регіонів, млн. грн

Рівень розрахунків за газ спожитий у 2018 році, %

59,5

Борг станом на 01.01.2018	ЗУ № 1730				Спожито у 2018 році на суму	Сплачено у 2018 році	у тому числі		Рівень оплати відносно споживання у 2018 році	Борг за спожитий газ станом на 01.09.2018	Приріст/зниження боргу з початку року
	Борг у Реєстрі	Пені/штрафи у Реєстрі	Обсяг реструктур. Боргу	Обсяг списаних пеней/штрафів			За газ спожитий у 2018 р	Погашення боргів попередніх років			
22 934,3	7 751,4	5 697,8	1 058,5	1 233,1	23 881,1	22 536,7	14 208,0	8 328,8	94,4	24 278,6	1 344,3
РАЗОМ											
712,1	233,6	130	83,2	29,2	408,7	107,8	107,8	0,0	26,4	1 573,0	860,9
190,4	27,9	2,4	3,5	2,4	269,6	240,5	83,5	157,0	89,2	219,5	29,1
240,1	112,9	95,1	29,1	34,8	198,3	161,2	85,4	75,7	81,3	277,2	37,1
266,2	62	26,1	5,4	15,4	563,4	413,4	245,4	167,9	73,4	416,3	150,1
5 577,3	1 476,00	579,5	157,8	174,4	846,4	952,8	409,2	543,6	112,6	5 470,9	-106,5
222,6	170	142,9	11,2	23,6	332,7	325,9	164,6	161,3	98,0	229,3	6,8
504,5	193,3	162,1	87,1	25,1	384,7	380,8	196,1	184,8	99,0	508,4	3,9
1 437,3	169,1	276,7	38,7	128,2	1 406,3	1 912,9	734,5	1 178,3	136,0	930,7	-506,6
117,8	115,1	32,9	-	19,9	384,2	250,1	202,6	47,5	65,1	251,8	134,1
480,2	235,6	189,3	49,8	30,6	890,5	667,3	469,8	197,5	74,9	703,3	223,1
3 365,5	308,2	1 330,90	-	180,7	6 135,1	6 195,6	3 459,6	2 735,9	101,0	3 305,0	-60,5
280,0	190,8	82,7	51,3	38	479,4	423,5	280,1	143,4	88,3	335,9	55,9
333,7	104,9	23	-	11,9	526,1	505,9	309,6	196,3	96,2	353,9	20,2
101,9	10,9	34,6	-	29,7	479,9	358,1	284,2	74,0	74,6	223,8	121,8
272,4	17,1	6,8	-	4,2	625,4	617,6	371,7	245,9	98,8	280,2	7,8
3 999,4	1 823,50	1 105,80	457	255	1 941,9	1 642,2	1 162,2	480,0	84,6	4 299,1	299,8
156,0	17,4	49,1	-	5,5	410,5	327,7	250,3	77,4	79,8	238,7	82,8
710,1	352,2	205,4	1,6	19,5	1 549,8	1 396,1	951,4	444,7	90,1	863,8	153,6
1 023,9	102,1	164,7	2,3	3,2	1 254,8	1 054,4	815,4	239,1	84,0	1 224,3	200,4
54,0	26	7,9	2	5,7	184,7	153,7	120,4	33,2	83,2	85,1	31,1
1 810,2	1 576,10	830,2	15,9	119,9	2 783,2	2 860,6	2 084,7	775,9	102,8	1 732,8	-77,4
390,2	219,4	139,1	14,6	40,9	1 007,5	1 138,8	769,1	369,7	113,0	258,9	-131,3
477,7	159,7	60,9	24,4	27,2	417,0	610,9	326,7	284,2	146,5	283,8	-193,9
210,0	47,4	19,8	23,7	8,1	392,1	392,9	314,9	78,0	100,2	209,3	-0,8

РАЗОМ

Луганська

Тернопільська

Івано-Франківська

Хмельницька

Донецька

Херсонська

Кіровоградська

Львівська

Рівненська

Київська

Київ

Житомирська

Чернігівська

Вінницька

Сумська

Дніпропетровська

Миколаївська

Запорізька

Одеська

Чернівецька

Харківська

Полтавська

Черкаська

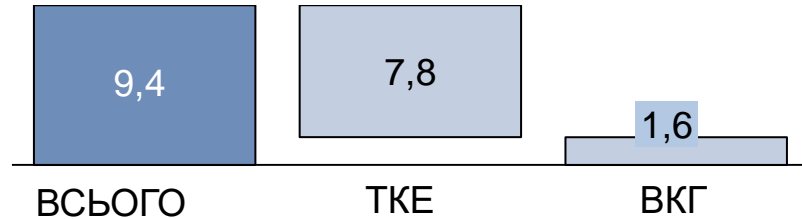
Волинська

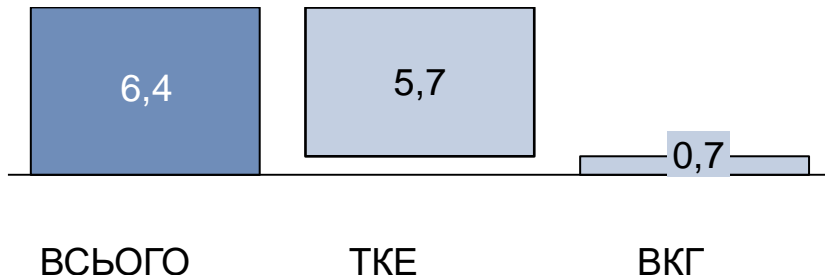
Стан реалізації Закону 1730

Станом на **10.09.2018** Мінрегіоном отримано заяви від 239 підприємств, з яких опрацьовано та **прийнято рішення про включення у Реєстр 218 підприємств (199 – ТКЕ, та 19 – ВКГ).**

Загальний обсяг кредиторської заборгованості, що підлягає реструктуризації по підприємствах включених до реєстру, млрд грн

Сума пені, штрафних і фінансових санкцій, що підлягає списанню згідно Закону 1730 по підприємствах включених до реєстру, млрд грн

Для списання неустойки пеней/штрафних санкцій в порядку **ч. 3 ст. 7 Закону № 1730 достатнім** є факт погашення основного боргу до набрання чинності Законом №1730 (**30.11.2016**)

(згідно рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду у справі № 927/1152/16)

Станом на **01.09.2018** укладено договори реструктуризації на суму **1058,5 (57 підприємств (28,6% від включених до реєстру))**, у т.ч. :

НАК «Нафтогаз України»	898,1 млн грн (46 підприємств, 119 договорів)	Динаміка за місяць: + 23,8 млн.грн реструктуризовано; +5 підприємств уклало договори; + 5 договорів.
ДК «Газ України»	160,4 млн грн (22 підприємства, 38)	+2 підприємств а уклало договори;

Станом на **01.09.2018** списано пеней/штрафних санкцій на суму **1 233,1**, у т.ч. :

НАК «Нафтогаз України»	1 147,9 млн грн	динаміка за місяць відсутня
ДК «Газ України»	85,2 млн грн	+ 0,3 млн грн списано

Підстави для виключення з РЕЄСТРУ (за зверненням постачальника):

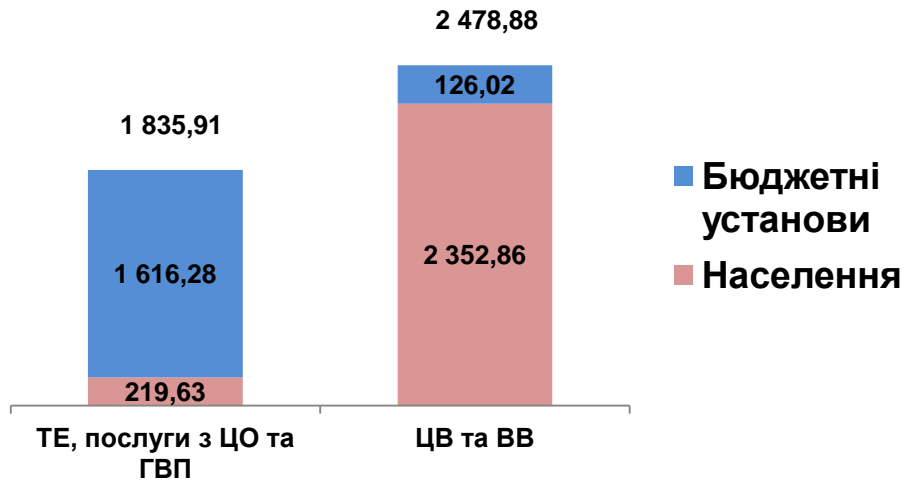
- ухилення від укладення договору** про реструктуризацію, **протягом 3 місяців** з моменту завершення процедури врегулювання заборгованості відповідно до статті 4 Закону (в разі відсутності РВТ - **протягом 3 місяців з дати** набрання чинності рішення про **включення підприємства до Реєстру**);
- нездійснення платежів за договором**, у розмірі, що дорівнює **Σ 3-місячних платежів** за цим договором;
- закінчення строку дії договору** про реструктуризацію учасника або **повне погашення заборгованості** за ним.

Різниця між фактичними витратами та затвердженими тарифами станом на 01.01.2018

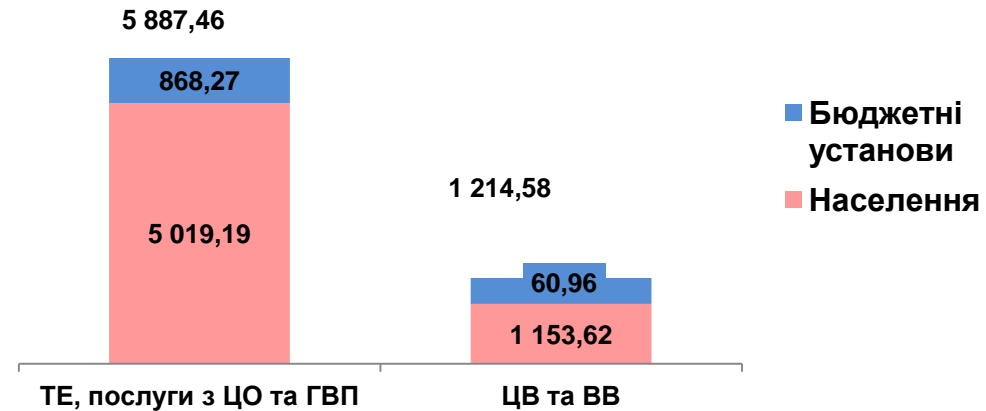
ІНФОРМАЦІЯ

щодо заборгованості з різниці між фактичними витратами та тарифами, що утворилась станом на **01.01.2016**, та залишилася непогашена станом на 01.01.2018, **млн.грн**

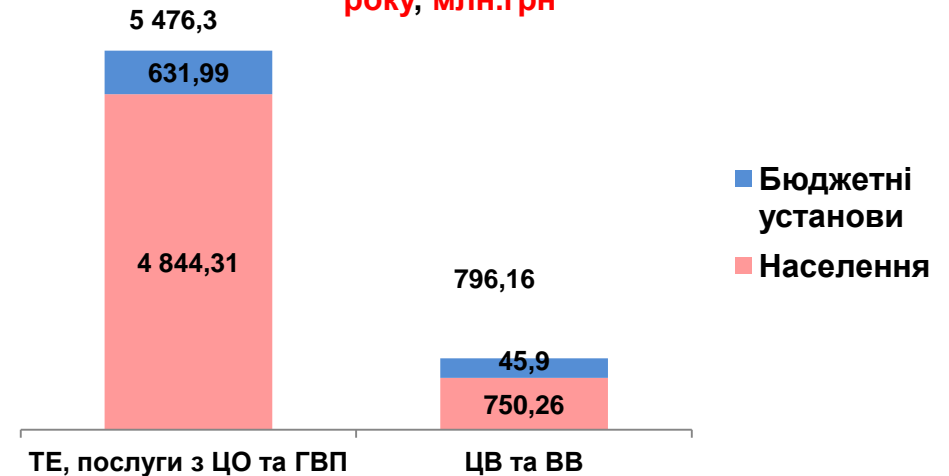
ІНФОРМАЦІЯ

щодо заборгованості з різниці між фактичними витратами та тарифами, що утворилась **протягом 2016 року**, **млн.грн**

ІНФОРМАЦІЯ

щодо заборгованості з різниці між фактичними витратами та тарифами, що утворилась протягом **2017 року**, **млн.грн**

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА за 2017 рік (за даними ОДА)

	Відпущено води	у тому числі:		Чистий дохід від реалізації послуг	Витрати на оплату праці	у тому числі:	Дебіторська заборгованість населення	Середньооблікова чисельність в еквіваленті повної зайнятості		Середньо місячна заробітна плата робітників
		населенню	% від загального обсягу					керівники, професіонали, фахівці, технічні службовці	робітники, обслуговуючий персонал	
	тис.м ³	тис.м ³	%	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	осіб	осіб	
ПАТ "АК "Київводоканал"	192 624	150 261	78%	1 114 497	286 530	180 514	122 003	821	2 219	6 779
КП "Харківводоканал"	98 454	58 533	59%	623 578	248 860	149 565	193 397	1 071	2 291	5 440
	<i>в 2 рази менше</i>			<i>в 1,8 разів менше</i>			<i>на 59% більше</i>	<i>на 250 осіб більше</i>	<i>на 72 особи більше</i>	
КП "Вінницяоблводоканал"	19 504	12 374	63%	98 065	30 246	20 726	11 109	100	271	6 373
КП "Полтававодоканал"	16140	10761	67%	90 099	29 336	20 437	11 320	121	355	4 797
	<i>на 17% менше</i>			<i>на 8% менше</i>			<i>на 2% більше</i>	<i>на 21 особу більше</i>	<i>на 84 особи більше</i>	

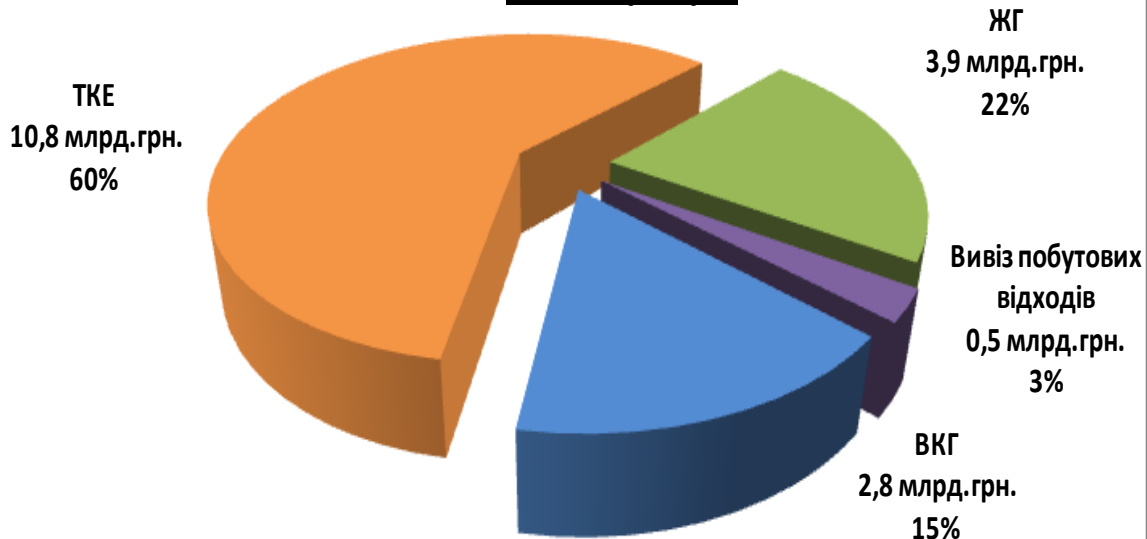

ЗАБОРГОВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЗА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ

(станом на 01.08.2018)

Заборгованість населення за ЖКП (без газу та електроенергії) –

18,0 млрд.грн.

Період	Обсяг	Збільшення/зменшення
на 01.01.2015	12,2 млрд.грн.	
на 01.01.2016	10,98 млрд.грн.	↓ на 11% або на 1,2 млрд.грн.
На 01.01.2017	13,7 млрд.грн.	↑ на 25% або на 2,7 млрд.грн.
На 01.01.2018	16,4 млрд.грн.	↑ на 20% або на 2,7 млрд.грн.
на 01.08.2018	18,0 млрд.грн.	↑ на 9,8% або на 1,6 млрд.грн.

За останні 3 роки заборгованість збільшилась майже вдвічі)

Структура заборгованості за періодом її виникнення (по базових підприємствах)

Теплопостачання			Водопостачання та водовідведення			Утримання будинків		
до 3-х місяців	від 3-х міс. до року	більше року	до 3-х місяців	від 3-х міс. до року	більше року	до 3-х місяців	від 3-х міс. до року	більше року
39%	19%	42%	25%	20%	55%	10%	16%	74%

Особові рахунки, на яких облік. заборгованість **78%**

56,4%

53,7%

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ЗАБОРГОВАНOSTІ НАСЕЛЕННЯ ЗА ПОСЛУГИ З ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Область	Назва підприємства	ВСЬОГО особових рахунків (населення)	% особових рахунків, по яких обліковується заборгованість	Загальний обсяг заборгованості населення станом на 01.04.2018	у тому числі		% обсягу заборгованості більше року
					більше року		
					обсяг заборгованості	к-сть особових рахунків	
		один.	%	тис.грн.	тис.грн.	один.	%
Закарпатська	КП „Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства міста Ужгород”	42 840	15,3%	28 319	16 839	3 130	59,5%
Тернопільська	КП "Тернопільводоканал"	97 657	17,6%	6 504	3 227	2 496	49,6%
Волинська	КП "Луцькводоканал"	83 985	17,7%	9 178	6 051	1 803	65,9%
Київська	ТОВ Білоцерківвода	66 810	18,5%	10 233	6 024	1 567	58,9%
Львівська	ЛМКП "Львівводоканал"	298 619	68,4%	43 558	17 001	17 505	39,0%
Запорізька	КП "Водоканал"	321 880	68,0%	151 507	93 200	22 345	61,5%
Одеська	Філія "Інфоксводоканал" ТОВ "Інфокс"	331 904	67,8%	126 317	65 894	10 511	52,2%
Кіровоградська	ОКВП "Дніпро-Кіровоград"	169 113	62,0%	18 689	13 240	11 723	70,8%
Київська	КП БМР "Білоцерківтепломережа"	54 237	97,6%	121 861	57 316	6 130	47,0%
	ЖЕК №6 м. Біла Церква	12 197	97,2%	6 954	3 614	1 564	52,0%

Оплата праці на підприємствах ЖКГ

29 січня 2018 року соціальними партнерами підписано Зміни і доповнення до Галузевої угоди між Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Об'єднанням організацій роботодавців «Всеукраїнська конфедерація роботодавців житлово-комунальної галузі України» та Центральним комітетом профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України на 2017 – 2018 роки, зареєстрованої в Мінсоцполітики 31.01.2017 за № 7

Згідно із Змінами і доповненнями до Галузевої угоди на 2017 – 2018 роки:

- встановлено мінімальну тарифну ставку робітника I розряду в розмірі **140 відсотків** розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб (збільшено на 16,7%);
- збільшено коефіцієнти співвідношень мінімальної тарифної ставки робітника I розряду (місячної тарифної ставки) за видами робіт та окремими професіями до встановленої Галузевою угодою мінімальної тарифної ставки робітника I розряду **на 5%** (Додаток 2 Галузевої угоди на 2017 – 2018 роки).

Загалом, з урахуванням зазначених коефіцієнтів заробітна плата працівників у сфері житлово-комунального господарства може збільшитися на 23%

- доповнено Додаток 2 Галузевої угоди на 2017 – 2018 роки видом робіт «поводження з побутовими відходами» з відповідними коефіцієнтами;
- доповнено Додаток 2 Галузевої угоди на 2017 – 2018 роки таблицею з коефіцієнтами співвідношень для водіїв автотранспортних засобів залежно від вантажопідйомності для вантажних автомобілів та класу автомобіля для легкових автомобілів;
- доповнено Додаток 3 Галузевої угоди на 2017 – 2018 роки новою посадою «менеджер (управитель) житлового будинку (групи будинків)» з коефіцієнтами співвідношень 2,8 – 4,0.

ДОВІДКОВО:

середня ЗП у галузі (за 2017 рік) – 5506 гривень, у т.ч.:

**на підприємствах ТКЕ – 6614 грн.,
на підприємствах ВКГ – 5312 грн.,
на підприємствах житлового господарства – 4844 грн.**

Середня ЗП у промисловості – 7631 грн.

Середня ЗП у галузі на 38,6% менша ніж середня ЗП у промисловості.

Закон України

“Про житлово-комунальні послуги”

(набрав чинності з 10.12.2017 та введений в дію з 10.06.2018

в частині положень, що регулюють надання послуги з управління багатоквартирним будинком)

Введення в дію ЗУ “Про житлово-комунальні послуги”

7 червня 2018 року ВРУ прийнято Закон України N 2454-VIII «Про внесення змін до розділу IV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» щодо термінів застосування фінансових санкцій за порушення законодавства у сфері комерційного обліку теплової енергії та водопостачання та до розділу VI “Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про житлово-комунальні послуги» щодо уточнення порядку введення в дію Закону»

Згідно із цим Законом:

1. **3 10.06.2018** введено в дію ЗУ “Про ЖКП” в частині положень, **що регулюють надання послуги з управління багатоквартирним будинком;**
2. **3 01.05.2019** вводиться в дію ЗУ “Про ЖКП” в частині положень, **що регулюють надання комунальних послуг;**
3. Передбачено, що:
Договори про надання **комунальних послуг**, укладені до введення в дію цього Закону (до 01.05.2019), зберігають чинність на умовах, визначених такими договорами, до дати набрання чинності договорами про надання відповідних комунальних послуг, укладеними за правилами, визначеними цим Законом. Такі договори мають бути укладені між споживачами та виконавцями комунальних послуг протягом одного року з дати введення в дію цього Закону. У разі якщо згідно з договорами про надання комунальних послуг, укладеними до введення в дію цього Закону, передбачено більш ранній строк їх припинення, такі договори вважаються продовженими на той самий строк і на тих самих умовах.

Оплата коммунальных услуг (тепло-, водопостачання, водовідведення)

зміни в організації надання
комунальних послуг

зміни в оплаті комунальних
послуг

зміни у формуванні тарифів на
комунальні послуги

ПЛАТА ЗА КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ **ВИКОНАЦЮ** ВІДПОВІДНОЇ ПОСЛУГИ:

Індивідуальний договір
(укладається із кожним
співвласником)

Колективний договір
(укладається з управителем
або ін. уповноваженою
співвласниками особою)

Колективний споживач
(укладається з ОСББ або ін.
юр. особою)

**Індивідуальний договір
за замовчуванням**
(укладається з кожним
співвласником у випадку не
прийняття ними рішення про
вибір моделі)

1) плата за ком. послугу;
2) **плата за абонентське
обслуговування, граничний
розмір якої визначається КМУ**;
3) плата за обслуговування та
поточний ремонт
внутрішньобудинкових систем

1) плата за ком. послугу;

1) плата за ком. послугу;

1) плата за ком. послугу;
2) **плата за абонентське
обслуговування, граничний
розмір якої визначається
КМУ**

внески за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку (ЗУ “Про комерційний облік ...”)

Запровадження плати за абонентське обслуговування згідно із ЗУ “Про житлово-комунальні послуги”

Плата за абонентське обслуговування – це платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг у багатоквартирному будинку (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії) для відшкодування витрат виконавця, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, а у випадках, визначених цим Законом, також і витрати на обслуговування приладів - розподілювачів теплової енергії та/або вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги у квартирах (приміщеннях) багатоквартирного будинку

Плата за абонентське обслуговування:

формується

- виконавцем ком. послуг;
- за фактичними витратами виконавця послуг;
- у розрахунку на 1 абонента/міс.

застосовується

- до споживачів **багатоквартирного будинку**;
- за умови укладення із споживачами **індивідуальних** договорів (у т.ч. індивідуального договору за замовчуванням);
- у розмірі визначеному виконавцем послуг (згідно з наказом по підприємству), але **не більше ніж граничний розмір** плати за абонентське обслуговування, визначений КМУ.

Граничний розмір плати за абонентське обслуговування визначається КМУ:

- **граничний розмір абонплати буде визначено окремо для послуг:**
 - 1) теплопостачання;
 - 2) централізоване водопостачання та централізоване водовідведення
 - 3) поводження з побутовими відходами;
- **величина граничного розміру залежатиме від мінімальної ЗП;**
- **зміна граничного розміру абонплати відбуватиметься автоматично залежно від зміни мін. ЗП.**

ПРИНЦИП РОЗРАХУНКУ ГРАНИЧНОГО РОЗМІРУ ПЛАТИ ЗА АБОНЕНТСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

1. Сфера теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення

$$РП_{грн} = ЗП_{мін} \times СД_{сер} \times K_{жкп} \times K$$

27,38 грн/абонента

ЗП_{мін} - законодавчо встановлений розмір мінімальної заробітної плати на відповідну дату, гривень (**3723 грн**);

СД_{сер} середній кількісний склад домогосподарства (**2,58 осіб**);

K – коефіцієнт середнього по Україні розміру витрат домогосподарств на оплату житлово-комунальних послуг, становить **0,15**;

K – коефіцієнт відшкодування витрат, що для підприємств теплопостачання, водопостачання та водовідведення становить **0,019**.

Граничний розмір плати застосовується окремо виконавцями послуг:

- з постачання теплової енергії та/або послуг з постачання гарячої води;
- з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.

Граничний розмір плати не залежить від кількості комунальних послуг, що надається одним виконавцем абоненту (споживачу відповідної комунальної послуги, з яким виконавець уклав індивідуальний договір про надання цієї послуги).

Відшкодування витрат з періодичної перевірки вузлів обліку

Вузли комерційного обліку

за рахунок

внесків за обслуговування

у всіх випадках

обов'язок обслуговування та заміни вузлів комерційного обліку закріплено **за оператором зовнішніх інженерних мереж**.

обслуговування вузлів обліку - огляд, опломбування/розпломбування, періодична перевірка (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж), ремонт засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла обліку, забезпечення дистанційної передачі результатів вимірювання (за наявності), ремонт та заміна допоміжних засобів вузла обліку, а за згодою власника (співвласників) будівлі також охорона або страхування вузла обліку;

(ст. 1, 6 ЗУ “Про комерційний облік...”)

Вузли розподільчого обліку

за рахунок

плати за абонентське обслуговування

у разі укладення індивідуального договору

за рахунок власника вузла обліку

у разі укладення інших договорів

Періодична перевірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання теплової енергії та води в квартирах (приміщеннях) будинку, здійснюються **за рахунок власників таких вузлів обліку**, якщо інше не встановлено договором, **а у разі укладення** співвласниками багатоквартирного будинку **індивідуальних договорів** про надання відповідної комунальної послуги періодична перевірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) таких вузлів обліку забезпечуються виконавцем комунальної послуги **за рахунок плати за абонентське обслуговування**, встановленої відповідно до Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.

(ст.17 ЗУ “Про метрологію та метрологічну діяльність”)

Стан виконання ЗУ “Про житлово-комунальні послуги” (10)

Прийнято
(7)

1. Постанову КМУ від 26.07.2018 №606

“Про визнання такою, що втратила чинність, постанови КМУ від 13.11.2013 р. № 860”

“Про надання пільг та субсидій для відшкодування витрат на утримання будинків і споруд та прибудинкових територій мешканцям житлових будинків, у яких створено ОСББ (ЖБК)” **(набирає чинності з 01.01.2019)**

2. Наказ Мінрегіону від 05.06.2018 №130

«Про затвердження Порядку інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності», зареєстрований у МЮ 26.06.2018 за №753/32205

(набирає чинності з 01.05.2019)

3. Постанову КМУ від 05.09.2018 №712

“Про затвердження Правил надання послуги з управління багатоквартирним будинком та Типового договору про надання послуги з управління багатоквартирного будинку” **(набирає чинності з 01.05.2019)**

4. Постанову КМУ від 05.09.2018 № 711

“Про затвердження Порядку проведення розрахунків зі співвласниками, які мають заборгованість перед об’єднанням співвласників багатоквартирного будинку, за виконані ними роботи з утримання спільного майна багатоквартирного будинку”

(набирає чинності з 01.05.2019)

5. Наказ Мінрегіону від 27.07.2018 № 190

«Про затвердження обов’язкового переліку послуг, витрати на які включаються до складу витрат на утримання багатоквартирного будинку та прибудинкової території», зареєстрований у МЮ від 16.08.2016 за № 934/32386

(набирає чинності з 14.09.2019)

6. Наказ Мінрегіону 17.07.2018 №176

«Про затвердження переліку технічної документації на багатоквартирний будинок», зареєстрований у МЮ від 16.08.2018 № 930/32382 **(набирає чинності з 14.09.2019)**

7. Наказ Мінрегіону 13.08.2018 №211

«Про внесення змін Порядку проведення конкурсу з призначення управителя багатоквартирного будинку, затвердженого наказом Мінрегіону № 150 від 13.06.2016».

Стан виконання ЗУ “Про житлово-комунальні послуги” (10)

Внесено на розгляд Урядові

(3)

1. Проекти постанов КМУ:
“Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р.№ 869” (теплопостачання),
2. “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869” (водопостачання),
3. “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 409 (щодо надання пільг та субсидій на внески, а також плату за абонентське обслуговування)

На погодженні ЦОВВ

(2)

1. Проект постанови КМУ
“Про визначення граничного розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів комунальних послуг, що надаються у багатоквартирних будинках за індивідуальними договорами”

2. Проект постанови КМУ
“Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання, Правил надання послуг з централізованого водовідведення та типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання, про надання послуг централізованого водовідведення”

Державна реєстрація в Мінюсті

(1)

1. Проект наказу Мінрегіону
“Про затвердження порядку обслуговування внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води”

Розробляються

(9)

Проекти постанов КМУ:

1. «Про внесення змін до Порядку проведення перерахунків розміру плати за надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення в разі ненадання їх або надання не в повному обсязі, зниження якості»;
2. «Про внесення змін до Порядку проведення перерахунку розміру плати за послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у разі перерви в їх наданні, ненадання або надання не в повному обсязі»;
3. «Про внесення змін до постанови КМУ «Про затвердження Порядку встановлення тимчасових норм споживання, нормативів якості та режимів надання житлово-комунальних послуг» № 481 від 16 червня 2005 р.»;
4. «Про затвердження Правил надання послуг з постачання теплової енергії та Типового (их) договору(ів) про надання послуг з постачання теплової енергії».
5. «Про затвердження Правил надання послуг з постачання гарячої води та Типового(их) договору (ів) про надання послуг з гарячої води».

Проекти наказів Мінрегіону:

1. «Про внесення змін до форм, необхідних для розрахунку двоставкових тарифів на теплову енергію, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води» (наказ Мінрегіону від 03.12.2012 № 605);
2. «Про внесення змін до наказу Мінрегіону від 21.12.2015 № 326 «Про моніторинг стану реформування і розвитку житлово-комунального господарства» (наказ Мінрегіону від 21.12.2015 № 326);
3. «Про внесення змін до Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій», затверджених наказом Держжитлокомунгоспу № 76 від 17.05.2005 р.»;
4. «Про внесення змін до Порядку відключення окремих житлових будинків від мереж централізованого опалення та постачання гарячої води при відмові споживачів від централізованого теплопостачання, затвердженого наказом Мінбудівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України № 4 від 22.11.2005 щодо порядку відключення споживачів від систем централізованого опалення та постачання гарячої води».

Наказ Мінрегіону від 05.06.2018 №130

«Про затвердження Порядку інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності»

Згідно з наказом:

- 1) затверджується Порядок інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності;
- 2) визнається таким, що втратив чинність наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 липня 2012 року № 390 «Про затвердження Порядку доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2012 року за № 1380/21692;
- 3) наказ Мінрегіону від 05.06.2018 №130 набирає чинності з дня введення в дію ЗУ “Про житлово-комунальні послуги” (тобто, з 01.05.2019)

Порядком інформування, що затверджено наказом Мінрегіону, визначено:

1

Сферу його застосування
(підприємства, яким тарифи встановлюють **ОМС**)

2

Способи інформування споживачів
(основні та додаткові)

3

Терміни отримання зауважень і пропозицій
(7-14 дн.)

4

Перелік інформації, яка доводиться до споживача відповідним виконавцем ком. послуг

5

Механізм взаємодії виконавця ком. послуг зі споживачем та ОМС

Проект постанови Кабінету Міністрів України

**“Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 01.06.2011 №869”**

МЕТА:

Привести нормативно-правовий акт у відповідність до вимог Закону України
“Про житлово-комунальні послуги”

Проектом акта передбачається:

- 1) скасувати Порядок формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій та **Порядок формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення** (з використанням внутрішньобудинкових систем),
- 2) внести зміни до Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, **виклавши його в новій редакції**

Згідно з проектом Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення:

1

Назви послуг
приведено у
відповідність
до ЗУ “Про
ЖКП”

2

Визначено
чіткі терміни
розрахунку
тарифів та
подання їх для
встановлення
ОМС

3

Передбачено
механізм
формування
тарифів з
урахуванням
прогнозу
індексу цін

4

Внесено
уточнення та
доповнення в
частині
формування
витрат з оплати
праці

5

Внесено уточнення та
доповнення в частині
інших витрат, які
включаються до
складу тарифів та
витрат, які не можуть
включатися до
тарифів

Основні новели проекту Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення

1. Щодо термінів розрахунку тарифів та подання їх для встановлення ОМС

“7. З метою забезпечення відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із наданням послуг централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, перегляд тарифів здійснюється уповноваженим органом кожного року за заявою ліцензіата.

У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, з причин, які не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення ставок податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизації, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, може проводитися перерахування тарифів шляхом коригування лише тих складових структури тарифів, за якими відбулися цінові зміни в бік збільшення або зменшення.

Механізм коригування тарифів застосовується уповноваженим органом виключно протягом строку дії тарифів. Якщо протягом строку дії тарифів обсяг витрат, пов'язаних із провадженням господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, не змінився, то такі тарифи продовжують застосовуватися ліцензіатом на підставі рішенням уповноваженого органу, яким встановлено такі тарифи на новий строк. ”

«9. Для встановлення тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення ліцензіат подає уповноваженим органам у строк до 20 серпня кожного року у паперовому і електронному вигляді заяву та розрахунки тарифів на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.».

“1. строк дії тарифів – період часу, на який уповноваженим органом встановлено тарифи та протягом якого застосовуються ці тарифи до споживачів;
планований період - період тривалістю 12 місяців (з **01 січня до 31 грудня**), на який розраховуються та встановлюються тарифи;
коригування тарифів – перерахунок тарифів у зв'язку із зміною протягом строку їх дії обсягу окремих складових, вартість яких змінилася з причин не залежних від ліцензіата;”

Проект наказу Мінрегіону

“Про затвердження Порядку розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення”

МЕТА:

визначення єдиного підходу до розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення підприємствами, діяльність яких регулюється на місцевому рівні

Проектом акта передбачається:

- визначити вимоги щодо оформлення підприємствами заяви про встановлення тарифів;
- визначити вимоги щодо розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами, що подаються до органів місцевого самоврядування, а також переліку обов'язкових документів, підтвердних матеріалів, які мають надаватися підприємствами разом із заявою про встановлення тарифів;
- затвердити примірні форми розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами, які враховують особливості діяльності суб'єкта господарювання у відповідній сфері;
- встановити єдині підходи щодо порядку та строків розгляду органами місцевого самоврядування заяви про встановлення тарифів, поданої підприємством;
- визначити умови зміни тарифів.

Проект постанови КМУ

“Деякі питання формування рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення”

МЕТА:

визначення єдиного підходу до формування рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також запровадження уніфікованих форми таких рахунків для усіх виконавців комунальних послуг.

Проектом акта передбачається затвердити:

- 1) вимоги до формування рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- 2) примірні форми рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

➤ Платіжка на оплату комунальних послуг має **обов'язково** містити:

Інформацію про виконавця ком. послуги та споживача

Інформацію про нарахування та оплату комунальної послуги, обсяги її споживання

Інформацію про внески за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку

інформацію про складові, які нараховуються споживачеві за умови укладення індивідуального договору

➤ Платіжка на оплату комунальних послуг **може** містити:

Кольорову стрічку, що візуалізує наявність заборгованості:

Червону (коли більше 340 грн)
Жовту (коли менше 340 грн)

а **Може використовуватися**
б **кольоровий папір:**
о **червоний** (коли більше 340 грн)
жовтий (коли менше 340 грн)
білий (коли відсутня заборгованість)

штрих-код

QR – код

Закон України
“Про комерційний облік
теплової енергії та
водопостачання”

(набрав чинності з 02.08.2017)

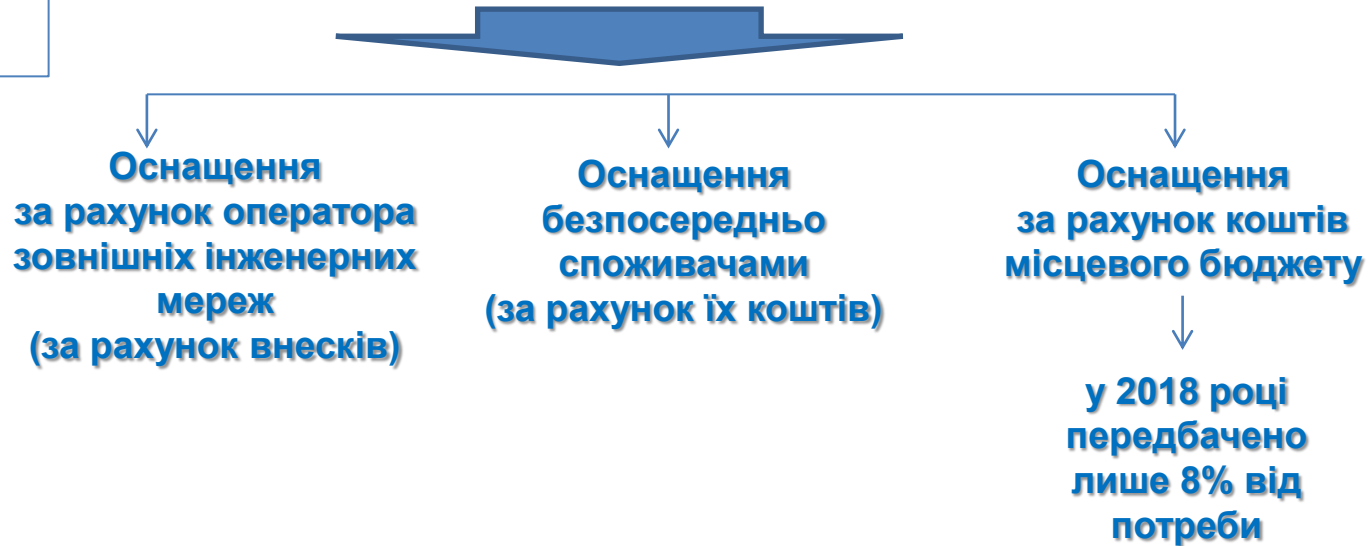
Джерела фінансування заходів зі встановлення вузлів ком. обліку

Рівень оснащення будинковими засобами обліку
(на початок 2018 року):

- теплової енергії – **79,9%**,
- холодної води – **26,7%**,
- гарячої води – **14,8%**

Потреба в коштах - 4,6 млрд. грн*.,
зокрема:

- 1,0 млрд. грн.** – засоби обліку теплової енергії;
- 2,6 млрд. грн.** – засоби обліку холодної води,
- 1,0 млрд. грн.** – засоби обліку гарячої води.

Шляхи врегулювання ситуації:

- ✓ запровадження пільгових умов кредитування для підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення,
- ✓ запровадження відповідних програм на умовах співфінансування (державний та місцевий бюджет).

**за прогнозними розрахунками*

Вимоги ЗУ “Про комерційний облік...”

Оснащення будівель – облік фактично спожитих послуг

Оснащення будівель ВКО зобов'язаний здійснити оператор зовнішніх інженерних мереж у строк:
теплової енергії - протягом року з дня набрання чинності цим Законом;
гарячої та питної води для нежитлових будівель - протягом одного року, а для житлових будівель - протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом.

Відповідальність операторів зовнішніх інженерних мереж з 01.08.2020

За порушення законодавства у сфері забезпечення оснащення будівель вузлами обліку теплової енергії, гарячої чи питної води, а також періодичної перевірки вузлів комерційного обліку на суб'єктів господарювання - операторів зовнішніх інженерних мереж накладається штраф у таких розмірах:

- 1) 1 відсоток суми платежів, нарахованих за останній місяць, в якому надавалася відповідна комунальна послуга споживачам, будівлі яких не обладнано вузлами обліку, - у разі порушення строків встановлення або заміни вузлів комерційного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води;
- 2) 36 прожиткових мінімумів для працездатних осіб - у разі приєднання будівель, не обладнаних вузлами комерційного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води, або будівель, приміщення в яких не обладнані вузлами розподільного обліку (якщо таке обладнання є обов'язковим), до зовнішніх теплових мереж, зовнішніх мереж гарячого водопостачання, зовнішніх водопровідних мереж;
- 3) 108 прожиткових мінімумів для працездатних осіб - у разі видачі технічних умов на приєднання будівель до зовнішніх теплових мереж, зовнішніх мереж гарячого водопостачання, зовнішніх водопровідних мереж з порушенням вимог законодавства у сфері комерційного обліку комунальних послуг;
- 4) 25 прожиткових мінімумів для працездатних осіб - у разі порушення строків прийняття на абонентський облік або перевірки вузлів комерційного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води.

Розрахунки за комунальні послуги на основі комерційного обліку²⁶

На виконання ЗУ “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання” Департаментом економіки систем життєзабезпечення Мінрегіону розроблено:

1

Постанова КМУ

«Про затвердження порядку інформування оператором зовнішніх інженерних мереж власників (співвласників) будівлі про намір встановлення вузла комерційного обліку»

Прийнято постанову КМУ від 06.06.2018 №444

2

наказ Мінрегіону

«Про затвердження Методики визначення розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку та їх розподілу між споживачами комунальних послуг та власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання»

**Прийнято наказ Мінрегіону від 05.06.2018
№129, який зареєстровано у МЮ 26.06.2018 за
№754/32206**

3

Постанова КМУ

«Про затвердження Порядку перерахування виконавцем комунальної послуги оператору зовнішніх інженерних мереж сплачених споживачами комунальних послуг та власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, внесків за встановлення вузлів комерційного обліку»

Прийнято постанову КМУ від 13.06.2018 №477

4

Постанова КМУ

“Про затвердження Порядку здійснення моніторингу стану оснащення вузлами комерційного обліку та обміну інформацією між Держенергоефективності та Держпродспоживслужбою щодо порушення вимог законодавства в частині відповідності засобів виміральної техніки вузлів комерційного обліку технічним регламентам, строків їх встановлення або заміни»

**Прийнято постанову КМУ від 26 липня 2018 р.
№ 603**

5

Постанова КМУ

“Про внесення змін до постанови КМУ від 6 серпня 2014 р. № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування»

**Проект постанови 04.09.2018 внесено
Мінрегіоном на розгляд Уряду**

На виконання ЗУ “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання” Департаментом економіки систем життєзабезпечення Мінрегіону розроблено:

6

Постанова КМУ

«Про затвердження порядку визначення технічної можливості встановлення вузлів розподільного обліку теплової енергії та економічної доцільності встановлення приладів-розподільувачів теплової енергії»

На погодженні з ЦОВВ

7

наказ Мінрегіону

«Про затвердження порядку прийняття приладу обліку на абонентський облік»

На погодженні з ЦОВВ

8

наказ Мінрегіону

«Про затвердження Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг» - Наказ Мінрегіону (об'єднано з «Про затвердження Методики визначення та розрахунку поправкових коефіцієнтів для розподілу обсягу спожитої теплової енергії між окремими споживачами (у наріжних квартирах (приміщеннях), квартирах (приміщеннях), розміщених на перших і останніх поверхах будівель тощо)»

На погодженні з ЦОВВ

Запровадження внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку (ВКО)

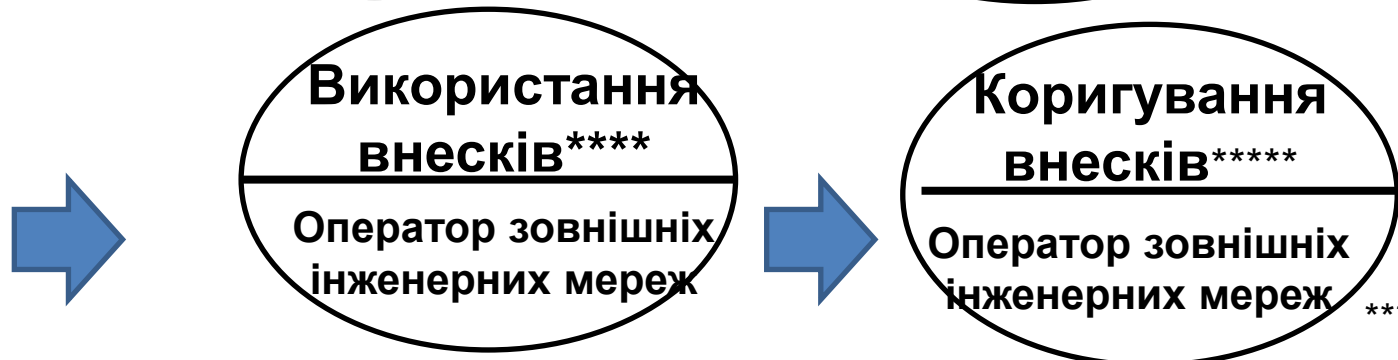

*Для кожної будівлі окремо

**Згідно наказу Мінрегіону

*** Згідно з постановою КМУ

***** При необхідності

**** окремий рахунок та цільове використання коштів

Методика визначення розміру внесків

Основні вимоги:

- **внески визначаються за кожним будинком окремо;**
- **калькуляційна одиниця** – кількість приміщень, які є самостійними об'єктами нерухомого майна (житлові та нежитлові приміщення);
- **розрахунковим періодом** для оплати внесків є **квартал**.
Нарахування та сплата внесків здійснюється за кожний календарний квартал;
- **визначення внесків** за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку здійснюється за формулами Методики,
- **кошти отримані у вигляді внесків мають виключно цільове спрямування;**
- **внески відображаються окремим рядком у платіжці на оплату ком.послуг та спрямовуються на окремий рахунок оператора.**

Внесок за встановлення вузла(ів) комерційного обліку ($VH_{вст}$):

$$VH_{вст} = \left(\frac{V_{вст}}{П_{кількість}} \right) \times 3$$

де $V_{вст}$ – витрати на встановлення вузла(ів) комерційного обліку у відповідній будівлі з розрахунку на місяць, грн;
 $П_{кількість}$ - кількість приміщень, які є самостійними об'єктами нерухомого майна у відповідній будівлі, од.,
3- кількість місяців у кварталі.

Витрати на встановлення вузла(ів) комерційного обліку у відповідній будівлі з розрахунку на місяць ($V_{вст}$) розраховуються за формулою:

$$V_{вст} = \left(\frac{ПВ_{вст}}{P} \right) : 12$$

де $ПВ_{вст}$ - плановані витрати на встановлення вузла(ів) комерційного обліку у відповідній будівлі, розраховані за вимогами цієї Методики, з урахуванням планованого прибутку, грн.;

P - період відшкодування витрат на встановлення вузла(ів) комерційного обліку у відповідній будівлі (розстрочення періоду платежів), що становить п'ять років (або інший строк визначений за згодою сторін);

12 – кількість місяців;

Дякую за увагу!